

den Andræske Valgmetode en noget forbedret Form. Man har jo i Tidens Løb gjort Erfaringer. Men dette er ikke Tilfældet. Det viser sig, at Højre har udarbejdet et særligt og ejendommeligt Forslag vedrørende den Andræske Metode. Højre foreslaar i sit Forslag til § 76, at det Forholdstal, hvorefter Forholdstalsvalget skal foretages, skal udfindes paa følgende Maade: „Det udkomne Antal deles med een mere end Antallet af de Landstingsmedlemmer, som skal vælges for Kredsen, saaledes at Brøken bortkastes (Valgtallet).“*) Det Andræske Forslag gik som bekendt ud paa, at man skulde dele Antallet af Stemmerne med Antallet af Mandaterne. Regeringen har foreslaaet, at man skal nøjes med det, som fra alle Landstingsvalgene kendes som „den tilstrækkelige Kvotient“, nemlig den, om hvilken det matematisk kan godtgøres, at naar et Parti har naaet den og givet sin Kandidat dette Antal Stemmer, saa vil denne Kvotient under enhver Omstændighed føre til Valg. Højre foreslaar imidlertid et Valgtal, som jeg ikke tror, man kan benævne anderledes end som „den utilstrækkelige Kvotient“. Den tilstrækkelige Kvotient fremkommer ved at dele Antallet af Stemmer med een mere end Antallet af de Landstingsmedlemmer, der skal vælges i Kredsen, og derefter forhøje Resultatet til det nærmest følgende hele Tal. Højre foreslaar derimod at formindske det til det nærmeste hele Tal ved at bortkaste Brøken. Derved opnaas, at Kvotienten bliver utilstrækkelig, og derigennem opnaas endvidere, at hvis Valget skulde finde Sted efter den af Højre foreslaaede Metode, og Vælgerne fulgte den, vilde det ved hvert eneste Landstingsvalg henimod Slutningen af Valget vise sig, at der var Stemmer nok endnu til en Landstingsmand, og det vilde saaledes bero paa en fuldkommen Tilfældighed, hvem der blev valgt. Hvis der skal vælges 10, vil der efter denne Kvotient være nok til 11, og det vil være en fuldkommen Tilfældighed, hvem af de 11 opstillede Kandidater der bliver valgt. Da jeg saa, at dette skulde være en Forbedring af den Andræske Metode, antog jeg, at det beroede paa en ren Fejltagelse, at man ved et rent Uheld var kommet til at skrive, at Brøken skulde bortkastes i Stedet for, at Tallet skulde forhøjes, men det viser sig ikke at være Tilfældet. Naar man kommer til den Valgmaade, som Højre foreslaar at anvende overfor

Folketingsvalgene, og som er en ganske ny Konstruktion, som bringes ind i vort parlamentariske Liv, vil man erfare, at der opererer Højre med det samme Valgtal, og da dette er en ny Metode, maa man antage, at Højre har nøje undersøgt og gennemdrøftet den. Der siges om denne Metode, at den er mere retfærdig end den D'Hondtske, og man opstiller saa et Eksempel, som viser noget, om hvilket man med Rette kan sige, at der vil Metoden give et bedre Resultat end den D'Hondtske. Det er imidlertid kun, fordi den i dette Tilfælde stemmer med den største Brøks Metode, som i dette Tilfælde vilde have givet et bedre Resultat end den D'Hondtske Metode, men det er ogsaa kun et enkelt Tilfælde. At Metoden ikke er bedre eller mere retfærdig end den D'Hondtske, skal jeg give et Eksempel paa. Jeg skal selvfølgelig ikke i de Tilfælde, jeg nævner, anføre de forskellige Operationer, man maa foretage for at komme til Resultatet, men kun nævne Hovedtallene, for at man kan gaa dem efter og se, at det, jeg siger, er rigtigt. Hvis 11 Mandater skal fordeles efter den Regel, som Højre foreslaar, og der findes 11 Lister, som har følgende Stemmetal: 517, 469, 423, 375, 329, 283, 235, 189, 143, 74 og 72, vil med Anvendelse af den af Højre i dets § 76 foreslaaede Fremgangsmaade Resultatet blive dette, at enhver af disse Lister vil faa 1 Mandat, altsaa Liste I med 517 Stemmer faar 1 Mandat, og den sidste, Liste XI, med 72 Stemmer, faar 1 Mandat. Den første Listes Stemmetal er 7 Gange saa stort som den sidstes, men de faar samme Antal Kandidater. Hvorledes man kan paastaa, at dette er mere retfærdigt end den D'Hondtske Metode, som vilde have givet den største Liste 3, den næste 2 og derefter 6 Lister hver 1, kan jeg ikke forstaa. Imidlertid, dette er jo et Eksempel, som viser, at Metoden kan føre til et urimeligt Resultat, men hvis man undersøger Metoden noget nærmere, vil man opdage nogle endnu større Ejendommeligheder ved den. Højre har i sin Betænkning givet et Eksempel paa et Valg efter denne Metode. Stemmetallene paa Listerne, som er ansatte til 5, findes i Slutningen af Højres Betænkning. Ved nu at foretage en lille Forskydning, sætte nogle andre Tal ind, skal jeg vise, hvorledes den af Højre foreslaaede Metode kan komme til at virke. Jeg antager, at der er 5 Lister med 1,287 Stemmer paa den første, 738 paa den anden, 276 paa den tredje, 185 paa

*) Se Rettelsen i Tillæg B. for 1913—14 Sp. 3057.